

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na novinarski konferenci, ki bo v ponedeljek, 19. novembra, ob 11. uri v Atriju ZRC.

Naslov: **Pravopisna stikanja. Razprave o pravopisnih vprašanjih**

Uredili: [Helena Dobrovoljc](#), [Nataša Jakop](#)

Avtorji prispevkov: [Špela Arhar Holdt](#), [Aleksandra Bizjak Končar](#), [Helena Dobrovoljc](#), [Alenka Gložančev](#), [Gašper Ilc](#), [Nataša Jakop](#), [Mateja Jemec Tomazin](#), [Boris Kern](#), [Marta Kocjan - Barle](#), [Tina Lengar Verovnik](#), [Nataša Logar Berginc](#), [Mija Michelizza](#), [Aleš Pogačnik](#), [Damjan Popič](#), [Andrej Stopar](#), [Mojca Stritar](#), [Hotimir Tivadar](#), [Silvo Torkar](#)

Področje: [jezikoslovje](#)

Jezik: [slovenski](#)

Založnik: [Založba ZRC](#)

Izdajatelj: [Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša](#)

ISBN: [978-961-254-389-1](#)

Specifikacija: [mehka vezava](#) • [17×24 cm](#) • [240 strani](#)

Cena: [19.00 EUR \(redna\)](#)

Namen monografije je predstaviti utemeljitve za dopolnitve in spremembe pravopisnih pravil, hkrati pa tudi za potrditev njihove ustreznosti. Pravopisna problematika se je po obdobju kritik ob izidu SP 2001 v zadnjem desetletju umaknila v ozadje in nova vprašanja niso bila več strokovno tematizirana v tolikšni meri, kot smo bili vajeni v preteklih obdobjih, čeprav ostajajo enako pereča. Zlasti javno zastavljena jezikovna vprašanja opozarjajo na pomanjkljivosti obstoječih pravil, na težave pri njihovem interpretiranju in na nove, še ne evidentirane položaje rabe. Monografijo, v kateri je svoja spoznanja strnilo 18 avtorjev, sestavljajo trije vsebinski sklopi: prispevki prvega sklopa umeščajo pravopisni dogovor v širše družbeno okolje, v drugem avtorji iščejo odgovore na posamezna tradicionalna, a še vedno odprta pravopisna vprašanja. V tretjem sklopu je odprto vprašanje posredništva in posrednikov pravopisa, terminologije, pravorečnih ter onomastičnih vprašanj v pravopisu. Iz prispevkov v monografiji je razvidna težnja po posodobitvi pravopisnih smernic, po večji avtentičnosti jezikovnega gradiva in odprtosti do že uveljavljenih slogovnih možnosti.

Naslov: **Praslovanska dialektizacija v luči etimoloških raziskav. Ob stoti obletnici rojstva akademika Franceta Bezlaja**

Uredili: [Metka Furlan](#), [Alenka Šivic-Dular](#)

Področje: [jezikoslovje](#)

Jezik: [slovenski](#), [beloruski](#), [bolgarski](#), [češki](#), [poljski](#), [ruski](#), [srbski](#), [ukrajinski](#), [angleški](#)

Založnik: [Založba ZRC](#)

Izdajatelja: [Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU](#), [Slovenska akademija znanosti in umetnosti](#)

ISBN: [978-961-254-386-0](#)

Specifikacija: [trda vezava](#) • [16,8×24 cm](#) • [324 strani](#)

Cena: [27.00 EUR \(redna\)](#)

Zbornik objavlja 25 referatov z istoimenskega mednarodnega znanstvenega simpozija, ki je v Ljubljani potekal od 16. do 18. septembra 2010 in je bil posvečen 100. obletnici rojstva akademika Franceta Bezlaja, zaslužnega profesorja Univerze v Ljubljani, ustanovitelja in dolgoletnega aktivnega člana Etimološko-onomastične sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša in enega najvidnejših slovenskih jezikoslovcev 20. stoletja, doma in po svetu priznanega etimologa in onomasta

slovenskega in slovanskega izraznega fonda. Tematika zbornika je osredotočena na vprašanje, v čem in kako lahko etimološke raziskave, opravljene skozi prizmo trenutno najdejavnejših in najvidnejših predstavnikov te stroke v Sloveniji in v drugih evropskih državah, pripomorejo k razreševanju vprašanja o jezikovni naravi praslovanščine, njeni dialektizaciji in nastanku jezikovnih podlag, ki so generirale posamezne slovanske jezike. Prispevki so z vsebinskega in metodološkega vidika aktualni za krepitev objektivizacije etimologije kot znanstvene discipline, znotraj tega tudi za razvoj diahronega pomenoslovja, ki je prav tako tudi ključno za genetsko identifikacijo jezikovnega gradiva.

Naslov: **Geografski informacijski sistemi v Sloveniji 2011–2012**

Uredili: [Rok Ciglič](#), [Drago Perko](#), [Matija Zorn](#)
Zbirka: [Geografski informacijski sistemi v Sloveniji](#)
Področja: [geografija](#), [geologija](#) in [krasoslovje](#)
Jezik: [slovenski](#)

Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Geografski inštitut Antona Melika](#)
ISBN: [978-961-254-382-2](#)
Specifikacija: [mehka vezava](#) • [16,5×23,5 cm](#) • [264 strani](#)
Cena: [39.00 EUR](#) (redna)

Enajsta knjiga vsebuje 27 prispevkov, predvsem s področja uporabe geografskih informacijskih sistemov na področju geografije, geodezije, kartografije, geologije, naravnih nesreč, varovanja naravne in kulturne dediščine in gospodarstva.

Naslov: **Geografski pogledi na družbo znanja v Sloveniji**

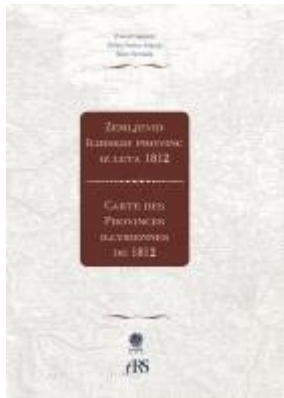

Avtorja: [Marjan Ravbar](#), [Jani Kozina](#)
Zbirka: [Georitem 19](#)
Področja: [geografija](#), [geologija](#) in [krasoslovje](#)
Jezik: [slovenski](#)

Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Geografski inštitut Antona Melika](#)
ISBN: [978-961-254-373-0](#)
Specifikacija: [mehka vezava](#) • [14×20,5 cm](#) • [80 strani](#)
Cena: [15.00 EUR](#) (redna)

Raziskave o družbi znanja, regionalnih inovacijskih sistemih in njihovem prispevku h gospodarski rasti so v znanstveni literaturi že uveljavljene. Pričujoča knjiga temelji na geografski analizi povezanosti med tehnološkim razvojem, faktorji konkurenčnosti in gospodarskimi učinki. Izhaja iz predpostavke, da gospodarska učinkovitost v pokrajini izhaja iz kakovosti človeškega kapitala, kjer so inovacije predpogoj za družbeni napredek, konkurenčnost in razvojni uspeh. V publikaciji analiziramo prostorsko razprostranjenost družbe znanja na podlagi socialno-ekonomskih in razvojnih kazalnikov v Sloveniji. Ključna ugotovitev je, da so ta območja neenakomerno razporejena. Z največjimi deleži izstopajo predvsem zaposlitvena središča nacionalnega pomena in okoliške obmestne občine v nastajajočih mestnih regijah. Območja z velikim deležem ustvarjalnih poklicev so bolj inovativna, njihov ekonomski in družbeni razvoj pa je uspešnejši.

Naslov: **Zemljevid Ilirskih provinc**

Avtorji: [Primož Gašperič](#), [Milan Orožen Adamič](#), [Janez Šumrada](#)
Področja: [geografija](#), [geologija in krasoslovje](#) • [zgodovina in kulturna zgodovina](#)
Jeziki: [francoski](#) • [slovenski](#)

Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Geografski inštitut Antona Melika](#)
Soizdajatelj: [Arhiv Republike Slovenije](#)
ISBN: [978-961-254-390-7](#)
Specifikacija: [trda vezava](#) • [28×38 cm](#) • [120 strani](#) • [karta \(92×124 cm\)](#)
Cena: [49.00 EUR \(redna\)](#)

Del slovenskega, italijanskega, avstrijskega, hrvaškega in črnogorskega ozemlja je bil v začetku 19. stoletja vključen v politično in upravno enoto, imenovano Ilirske province. Nastale so na zahtevo Napoleona Bonaparta in skupaj z njegovim padcem tudi prenehale obstajati. Pričujoča knjiga želi obeležiti dvestoto obletnico Ilirskih provinc, poudariti vlogo kartografije na Slovenskem ter pomen zgodovinskega trenutka z vzroki in posledicami nastanka Ilirskih provinc. Skoraj nepoznani Gaetano Palma je avtor kartografskega prikaza takratnega ozemlja Ilirskih provinc. Odlike zemljevida so razmeroma veliko merilo, kakovosten kartografski prikaz reliefa in sistematična razčlenitev nekaterih kartografskih prvin. Ta upodobitev Ilirskih provinc je bila izdelana za povsem vsakdanji namen, ki naj bi pomagal bolje spoznati in vsestransko razumeti prikazano območje. Zato so avtorji dodali reprodukciji zemljevida še pregled državnopravnega statusa Ilirskih provinc, pregledni oris glavnih dosežkov napoleonske kartografije na območju vzhodnega Jadrana in vzhodnih Alp, podroben geografski opis ter indeks geografskih imen. S tem so zemljevid in takratno dogajanje predstavili sodobnemu bralcu.

Naslov: **Zgodovinske dimenzije Ilirskih provinc**

Uredili: [Barbara Šterbenc Svetina](#), [Matija Godeša](#)
Avtorji prispevkov: [Igor Grdina](#), [Theodor Domej](#), [Nataša Kolar](#), [Salvator Žitko](#), [Miha Preinfalk](#), [Anja Dular](#), [Damir Globočnik](#), [Mihael Petrovič](#), [Stane Granda](#)
Področja: [zgodovina in kulturna zgodovina](#)
Jezik: [slovenski](#)
Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Zgodovinski inštitut Milka Kosa](#)
ISBN: [978-961-254-396-9](#)
Specifikacija: [mehka vezava](#) • [16,8×23,5 cm](#) • [176 strani](#)
Cena: [ni v prodaji](#)

Nastanek Ilirskih provinc velja za enega pomembnih dogodkov v slovenski zgodovini, ki ni samo dokazal, da je oblast Habsburžanov večna in nedotakljiva, ampak je prinesel tudi globalne spremembe na idejnem, gospodarskem in socialnem področju. Ilirske province so bile pomembno idejno in politično gibalno slovenskega družbenopolitičnega razvoja. Glede na spremenjene politične razmere v Evropi, zlasti pa spričo nastanka samostojne slovenske države, ima prenovljena obravnava Ilirskih provinc številne nove implikacije. Na eni strani širi vedenje o mednarodnih dogodkih na slovenskih tleh, na drugi in strokovno pomembnejši pa predstavlja analizo dosedanjih raziskav in vnos novih spoznanj, temelječih na novem gradivu in novih metodoloških pristopih, v slovenski zgodovinopisni prostor.

Naslov: Zgodovinski pogledi na zadnje državno ljudsko štetje v Avstrijskem primorju 1910. Jezik, narodnost, meja

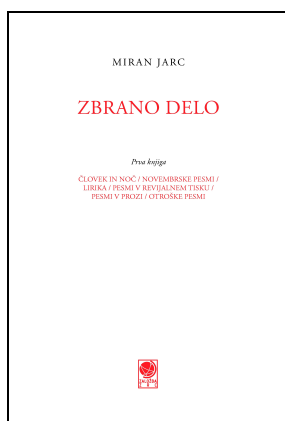

Uredili: [Barbara Šterbenc Svetina](#), [Petra Kolenc](#), [Matija Godeša](#)
Avtorji prispevkov: [Branko Marušič](#), [Janez Cvirn](#), [Andrej Studen](#), [Ivica Pletikosič](#), [Salvator Žitko](#), [Aleksej Kalc](#), [Branko Marušič](#), [Paolo Malni](#), [Darja Mihelič](#), [Filip Čuček](#), [Špela Ledinek Lozej](#)
Področja: [zgodovina in kulturna zgodovina](#)
Jezik: [slovenski](#)

Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Zgodovinski inštitut Milka Kosa](#)
ISBN: [978-961-254-394-5](#)
Specifikacija: [mehka vezava](#) • [16,8×23,5 cm](#) • [163 strani](#)
Cena: [ni v prodaji](#)

Habsburška monarhija je prvo moderno uradno štetje prebivalstva izvedla leta 1857. Od leta 1869 dalje so popise izvajali vsakih deset let s kritičnim datumom 31. december. Štetja so popisovala prisotno prebivalstvo. Od leta 1880 so popisi vsebovali tudi rubriko o občevalnem/pogovornem jeziku. Tako je bilo mogoče poslej ugotavljati narodnostno sestavo prebivalstva v državi, čeprav tako formulirano vprašanje ni dajalo natančnih rezultatov. Slovenci in drugi slovanski narodi v monarhiji so zlasti pred štetjem leta 1910 zahtevali ukinitvev rubrike občevalni jezik (lingua d'uso, Umgangssprache) in uvedbo nove rubrike o narodnosti ali o maternem jeziku. Zadnje avstrijsko ljudsko štetje iz leta 1910 je značilen in pomemben dogodek iz politične zgodovine Slovencev v Avstrijskem Primorju. Značilen je zaradi ravnanja mestnih oblasti, ki so štetje izvajale. Pomemben je zato, ker predstavlja politično zmago slovanskega prebivalstva, saj je oblast zaradi ugotovljenih nepravilnosti odredila revizijo štetja. Štetje leta 1910 je služilo tako jugoslovanski kot italijanski strani za dokazno gradivo ob postavljanju ozemeljskih zahtev pri mirovnih pogajanjih po prvi in po drugi svetovni vojni.

Naslov: Zbrano delo, 1. knjiga

Avtor: [Miran Jarc](#)
Uredil, opombe in komentar napisal [Drago Bajt](#)
Zbirka: [Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev](#)
Področja: [literatura in literarne vede](#)
Jezik: [slovenski](#)

Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede](#)
ISBN: [978-961-254-384-6](#)
Specifikacija: [trda vezava](#) • [14×20,5 cm](#) • [456 strani](#)
Cena: [37.00 EUR \(redna\)](#)

70 let po smrti slovenskega pesnika, pripovednika in kritika Mirana Jarca (1900–1942) prva knjiga Zbranega dela prinaša Jarčevo poezijo iz zbirk Človek in noč (1927), Novembrske pesmi (1936) in Lirika (1940). Zbirke odlikujejo strog avtorski izbor, majhen obseg in prefinjena grafična oprema. Zato zajemajo manjši del Jarčevega lirskega opusa, ki je nastajal okrog 25 let, večidel v literarnih obdobjih po izteku moderne: v ekspresionizmu in novi stvarnosti, tako da so se spreminjale tako idejnost kot tematika in tehnopoetika te poezije. Ob posameznih tiskanih pesmih so v opombah navedene tudi

rokopisne in tipkopisne različice. Trem zbirkam sledijo pesmi, objavljene v periodiki med vojnama, zlasti v Ljubljanskem zvonu ter Domu in svetu. Iz opomb so razvidni čas nastanka in revijalne objave pesmi, ki so razvrščene kronološko. Sledijo pesmi v prozi in malo znana otroška poezija. V prvi knjigi je tako objavljenih 213 pesmi. Komentar opisuje še Jarčevo biografijo, kritiško recepcijo zbirk, vrednotenje Jarčeve poezije v literarni zgodovini idr. S tem eden večjih slovenskih pesnikov 20. stoletja po daljšem premoru znova stopa v središče bralske recepcije in literarnozgodovinske refleksije.

Naslov: Slovenski izseljenci in zahodna Evropa v obdobju prve Jugoslavije

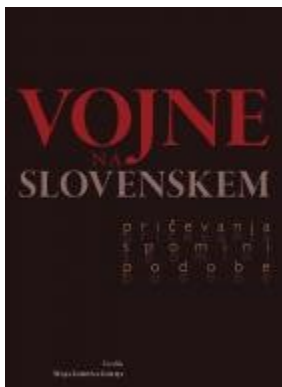

Avtor: [Marjan Drnovšek](#)
Zbirka: [Migracije 22](#)
Področja: [zgodovina in kulturna zgodovina](#)
Jezik: [slovenski](#)

Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije](#)
ISBN: [978-961-254-388-4](#)
Specifikacija: [mehka vezava](#) • [14,5×20,5 cm](#) • [372 strani](#)
Cena: [20.00 EUR \(redna\)](#)

Ko so se po prvi svetovni vojni zaprla »zlata vrata« v obljubljeni deželo, Združene države Amerike, se je sprožil nov izseljenski tok v razvite evropske države, predvsem v Francijo, Belgijo, Nizozemsko in Nemčijo. To je bil čas prve Jugoslavije. Del selitvenega dogajanja so predstavljali slovenski izseljenci, izseljenke in njihovi otroci. Čas med obema vojnama je bil zaznamovan z veliko gospodarsko krizo in s povečanimi ideološkimi in političnimi pritiski. Močno prisotna v odnosu do izseljencev je bila Katoliška cerkev. Knjiga temelji na prikazu in analizi izseljenskega vsakdana, delovanja izseljenskih društev, izdajanja izseljenskih glasil, delovanja učiteljev in duhovnikov v izseljenstvu, dela konzularnih predstavništva, organiziranosti stikov z domovino, organiziranja otroških počitniških kolonij, vzdrževanja pisemskih stikov otrok po svetu. Zajema izseljensko dejavnost, duh časa, ustvarjalnost in preproste literarne utrinke ter stike z novimi okolji. Petje, igre in glasba so bili med izseljenci prisotni vedno in povsod, tako ob veselih praznovanjih kot žalostnih dogodkih. Knjiga prinaša poglobljen pogled na izseljenski svet v obdobju med obema svetovnjima vojnama.

Naslov: Vojne na Slovenskem. Pričevanja, spomini, podobe

Uredila: [Maja Godina Golija](#)
Avtorji prispevkov: [Maja Godina Golija](#), [Petra Svoljšak](#), [Marija Klobčar](#), [Maja Godina Golija](#), [Špela Ledinek Lozej](#), [Ivanka Huber](#), [Franc Kuzmič](#), [Neva Makuc](#)
Področja: [zgodovina in kulturna zgodovina](#) • [etnologija](#), [folkloristika](#) in [antropologija](#)
Jezik: [slovenski](#)
Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Inštitut za slovensko narodopisje](#) • [Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje](#)
ISBN: [978-961-254-397-6](#)
Specifikacija: [mehka vezava](#) • [15×21 cm](#) • [120 strani](#)
Cena: [15.00 EUR \(redna\)](#)

Znanstvena monografija obravnava življenje civilistov v času vojn na slovenskem ozemlju. Čeprav avtorji večinoma niso zgodovinarji, se z izpovedmi o trpljenju, pomanjkanju, smrti, dojemanju

vojnega in povojnega dogajanja srečujejo ob raziskavah bivalne kulture, ljudske ustvarjalnosti, prehrane, mestnega življenja, družinske in vaške skupnosti ter gospodarske zgodovine. Pri tem so se jim razkrili številni zapisi, spomini, dnevniki, fotografije in pisma ter manj znane podobe življenja večinskega prebivalstva, predvsem med prvo in drugo svetovno vojno: njihove male in velike bitke, ki do sedaj v zgodovinskih delih o vojnah na Slovenskem še niso podrobno osvetljene. Prve štiri razprave opisujejo življenje med prvo svetovno vojno, različne usode slovenskih družin, razdejanje v Vipavski dolini, lakoto in pomanjkanje ter težke razmere na frontah, ki so se odražale tudi v slovenskih ljudskih vojaških pesmih. Sledita prispevka o usodi judovskih družin v Prekmurju in življenju civilnega prebivalstva na Goriškem med drugo svetovno vojno. Knjigo sklene obravnava Slovencev med vojaškimi spopadi v Furlaniji in na Goriškem v 16. in 17. stoletju.

Naslov: **Dežela senc. Spomin na izgon in izginotje judovske skupnosti v Prekmurju**

Avtorja: [Oto Luthar](#), [Martin Pogačar](#)
Področja: [zgodovina in kulturna zgodovina](#)
Jezik: [slovenski](#)

Založnik: [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje](#)
ISBN: [978-961-254-374-7](#)
Specifikacija: [mehka vezava](#) • [15×20 cm](#) • [40 strani](#)
Cena: [ni v prodaji](#)

Dežela senc je berilo za uporabo pri pouku zgodovine v slovenskih osnovnih in tudi srednjih šolah. V prvem delu so predstavljene zgodovinske razmere, ki so vodile do anti-semitizma in holokavsta v Evropi, v drugem pa so predstavljene slovenske razmere. Podrobneje je opisana izkušnja preživele interniranke Erike Fürst, posebna pozornost pa je namenjena izboru slikovnenega gradiva, med katerim so tudi odlomki iz dveh grafičnih novel, Maus Arta Speigelmana in Berlin (knjiga 1 in 2) Jasona Lutesa.

Knjiga je izšla tudi v angleščini (The Land of Shadows. The memory of the expulsion and disappearance of the Jewish community in Prekmurje; ISBN 978-961-254-381-5).

Naslov: **Vojna v jarkih. 1914–1918**

Avtor: [Jacques Tardi](#)
Prevod: [Suzana Koncut](#), [Gašper Rus](#)
Zbirka: [Ambasada strip](#)
Področje: [literatura in literarne vede](#) • [zgodovina in kulturna zgodovina](#)
Jezik: [slovenski](#)
Založnika: [Forum Ljubljana](#) • [Založba ZRC](#)
Izdajatelj: [Zgodovinski inštitut Milka Kosa](#)
ISBN: [978-961-254-393-8 \(Založba ZRC\)](#). [978-961-6553-54-4 \(Forum Ljubljana\)](#)
Specifikacija: [mehka vezava](#) • [19×27 cm](#) • [124 strani](#)
Cena: [15.00 EUR \(redna\)](#)

Risani roman Vojna v jarkih predstavlja prvi preizkus francoskega stripovskega avtorja Jacquesa Tardija z zgodovinskim risanim romanom in upravičeno velja za Tardijevo najpomembnejše delo.

Nastalo je leta 1993 in združuje dve pripovedi o prvi svetovni vojni – približno dvajset strani dolgo predelavo leta 1983 objavljene zgodbe o navadnem francoskem pehotnem vojaku in okoli sto strani dolgo fragmentarno pripoved s prve frontne linije, ki predstavlja izvirno „Vojno v jarkih“. Tardi, ki velja za mojstra zgodovinskega detajla, se je v svojem bogatem opusu pogosto posvečal obdobju prehoda iz 19. v 20. stoletje. Z Vojno v jarkih je dosegel pomemben mejnik v stripovskem mediju: na neolepšan, neposreden in pretresljivo otipljiv način je posredoval izkušnjo prve svetovne vojne s perspektive francoskih vojakov, ujetih v blatni in krvavi nočni mori frontnih jarkov, in ponovno dokazal, da je risani roman umetniška oblika, ki se lahko po svoji teži, izraznosti in širini kosa s katerikoli delom sodobne literature in tudi drugih, avdiovizualnih narativnih oblik.